

Kliinikumi Leht

Siseleht nr 243, september 2021

kliinikum.ee/leht

Ravijuht dr Andres Kotsar tunnustust vastu võtmas

Foto: EBC Instar

Kliinikum on jätkuvalt atraktiivseim tööandja

Tööandja brändingu agentuur Instar EBC viis aprilli- ja mai kuus juba 12. korda läbi üle-eestilised kõrgkoolide, kutsekoolide ja kogenud töötajate tööootuste ja tööandja maine uuringud, millele vastas kokku 9 000 inimest. Kõige atraktiivseimaks tööandjaks tervishoiuvaldkonnas valiti tudengite poolt Tartu Ülikooli Kliinikum.

„Pälvida atraktiivseima tööandja tunnustus kõigi Eesti tervishoiuasutuste seas, on Tartu Ülikooli Kliinikumile suur au ning oleme selle eest väga tänulikud oma igapäevastele kaaslastele – üliõpilastele. Tunnustus kuulub kõikidele meie kolleegidele kliinikumis, meditsiiniteaduste valdkonnas ning tervishoiu kõrgkoolis, kes ühiselt soovivad pakkuda meie patsientidele parimat võimalikku ravi ning tulevastele ter-

vishoiutöötajatele kõige uuemaid teadmisi meditsiinis,“ sõnas Tartu Ülikooli Kliinikumi ravijuht dr Andres Kotsar.

Atraktiivse tööandja kvaliteedimärgiga tunnustati tööandjaid 6. septembril Raket69 Teadusstudios toimival Instari ja Eesti Kaubandus-Tööstuskoja poolt korraldataval Atraktiivsete Tööandjate Päeval.

KOMMENTAAR

Foto: dr Karl Oliver Tomson

MARGUS LOMP

Eesti Arstiteadusüliõpilaste Seltsi president

Tartu Ülikooli Kliinikumi erilisus tuleb suuresti välja juba tema nime esimese kahe sõnaga. See on koht, kus toimuvad õppimine ja töö samal ajal, koos, harmoonias. See ei ole ainult arstitudeng, kes Kliinikumis õpikuid lehitsedes ja praktilist kogemust omandades, midagi uut õpib. Seda teeb iga töötaja, olles osa töökollektiivist, kes hindab teadust ja selle vajalikkust parima ravikvaliteedi tagamisel. Kliinikum on koht, kus arstitudeng saab turvaliselt õppida ja areneda, sest ta teab, et teda toetab turvaline keskkond, abivalmis personal ning tiptasemel juhendajad ja tehnoloogia. Soovime teile palju edu ja jõudu ning rõõmustame koos teiega märkimisväärse tunnustuse üle.

Teie tulevased kolleegid

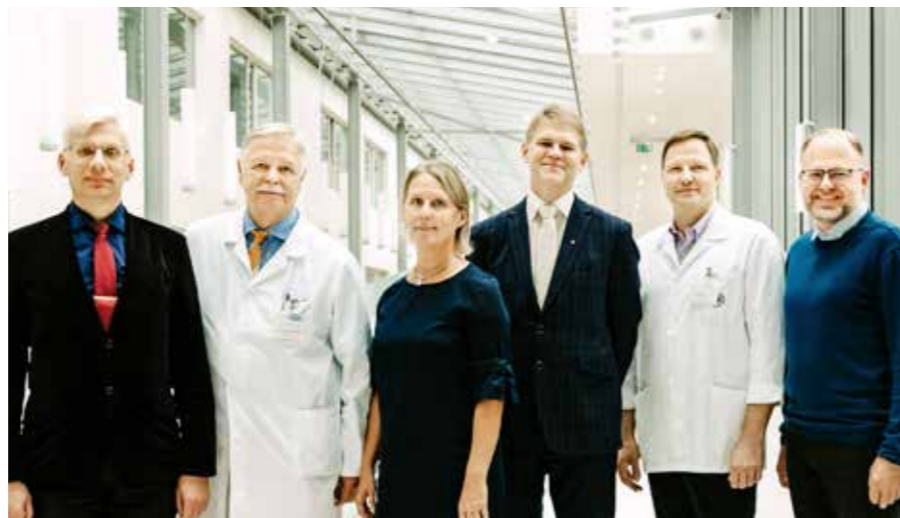
Kliinikumi nõukogu liige Jaan Toots

1. septembrist kuulub Tartu Ülikooli Kliinikumi nõukogu koosseisu Jaan Toots. Jaan Toots on sündinud Tartus, seejärel viis elu ta Tallinnasse, kuniks ta 2015. aastal Tartusse elama tagasi pöördus. Ta on lõpetanud 1981. aastal Tallinna Polütehnilise Instituudi mehaanikateaduskonna ning 1994. aastal FBI õppe Ameerika Ühendriikides. Ta on olnud Eesti eriteenistuse ja politsei juht ning ülesehitaja. Pärast siseministeriumi kantseri ametit aastal 1997 suundus Jaan Toots erasektorisse, kus ta on olnud mitmete suurfirmade juht, nõunik ning nõukogu esimees. Aastast 2019 on ta Eesti Keskerakonna Tartu piirkonna juhatuse esimees. Ühiskondlikus elus on ta olnud Eesti Autosporti Liidu asepresident, Eesti Jalgratturite Liidu president, Eesti Olümpiakomitee täitevkomitee liige, BPO (Baltic Ports Organisation) juhatuse liige, Eesti Tantsusporti Liidu president, Eesti Jalgratturite Liidu aupresident ning Eesti Kaubandus- ja Tööstuskoja juhatuse liige. Tema tegevusi on pärjatud 2006. aastal Kotkaristi IV klassi teenetemärgiga, Politseiameti Julgestuspolitsei kuldmärgiga (Eesti Vabariigi Eriteenistuse loomise ja juhtimise eest), Eesti Vabariigi Siseministeriumi teenetemärgiga ning Eesti Politsei II klassi teenetemärgiga.

KLIINIKUMI LEHT

Kliinikumis alustasid tööd valdkonnajuhid

15. septembril alustasid Tartu Ülikooli Kliinikumis tööd kliiniliste valdkondade juhid, kelle ülesandeks on koordineerida valdkondadesse kuuluvate struktuuriüksuste kõrgetasemelise ravitöö korraldamist meditsiinilistel erialadel integreerituna õppe-, arendus- ja teadustööga koostöös ravijuhi, teadus- ja arendustegevuse juhi, valdkondade struktuuriüksuste juhtide, kliinikumi teiste struktuuriüksuste töötajatega ning kliinikumi partneritega.

Kliiniliste valdkondade juhid

Foto: Evelin Lumi

„Mul on hea meel tervitada kliinikumi juhtkonna liikmetena professor Aare Märtsont, professor Külli Kingot, dr Alar Irsi, dr Sven Jannot, dr Jaan Sütti ning professor Margus Punabit,“ lausus kliinikumi juhatuse esimees Priit Perens. Ta lisas, et valdkonnajuhitideks valitud senised kliinikute juhatajad alustavad samaaegselt valdkonna juhtimisega ka kliinikute tähtajaliste juhtimisülesannete täitmist kuni 30. septembrini 2022, et võimaldada piisav aeg kliinikute juhtimise tähtajaliste lisäülesannete täitmiseks konkursside läbiviimiseks.

1. kliinilist valdkonda, mille koosseisu kuuluvad kirurgiakliinik, androloogiakeskus, traumatoloogia ja ortopeedia kliinik ja naistekliinik, asub juhtima professor Aare Märtsont. 2. kliinilist valdkonda, mille koosseis on sisekliinik, nahahaiguste kliinik, hematoloogia-onkoloogia kliinik, lastekliinik, asub juhtima professor Külli Kingo. 3. kliinilist valdkonda, mille koosseis on südamekliinik, kopsukliinik, kõrvakliinik, stomatoloogia kliinik, asub juhtima dr Alar Irs. 4. kliinilist valdkond, mille koosseis on närvikliinik, psühhiaatriakliinik, silmakliinik, spordimeditsiini ja taastusravi kliinik, asub juhtima dr Sven Janno.

5. kliinilist valdkonda, mille koosseis on anestezioloogia ja intensiivravi kliinik, operatsiooniteenistus, juhivad dr Jaan Sütt ning 6. kliinilist valdkonda, mille koosseis on radioloogiakliinik, patoloogiateenistus, ühendlabor, verikeskus, apteek, asub juhtima professor Margus Punab.

Valdkonnajuhid kuuluvad kliinikumi juhatuse liikme-ravijuhi meeskonda ning nende ametiaeg on neli aastat, kuni 31. august 2025. Nii valdkonna juhtimise ülesannete täitmise ajal kui ka pärast seda on juhtidele tagatud ka tähtajatu tööleping arst-õpejõuna Tartu Ülikooli Kliinikumis.

Valdkondade moodustamine on osa Tartu Ülikooli Kliinikumi nõukogu heakskiidetud muudatustest kliinikumi struktuuris ja juhtimises. Seniste kliinikute ja teenistuste jaotumine kuude valdkonda võimaldab tagada struktuuriüksustele ühtlase juhtimisulatus. Valdkondade töökorra ning juhtide ülesannete väljatöötamisel osalesid kliinikumi erinevaid üksusi ja töörolli esindavad kliinikumi töötajad.

KLIINIKUMI LEHT

Kliinikumi patsientide nõukoja uus esimees

Kliinikumi patsientide 12-liikmelist nõukoda juhivad sellest sügisest Kaili Semm. Kaili on patsientide nõukoja liige olnud selle loomisest saadik ning on lisaks ka puuetega inimeste nõukoja liige ja Eesti Vähihaigete Laste Vanemate Liidu juhatuse esinaine.

Kaili Semmi sõnul jätkab nõukoda algaval hooajal püüdusi selle eest, et patsiendid saaksid lähimas tulevikus vastuvõtuaegu broneerida lihtsamalt ja mugavamalt. Samuti lisatakse omalt poolt patsiendi vaadet kliinikumi 2022–2026 arengukava koostamise ja tehakse koostööd teiste Eesti haiglate patsientide nõukodadega, et panna ühisosa arendamise ja sarnaste lahenduste leidmisesse. Nõukoja tegevuse märksõnad patsientide heaolu tagamisel on: Suhtlemine. Info. Hoolimine. Selge raviteekond. Füüsiline keskkond.

Patsientide nõukoja koosolekud toimuvad üks kord kuus ja seal käsitletavad teemad püstitatakse nii nõukoja liikmete poolt kui ka kliinikumile aktuaalsetest teemadest.

Kaili Semm

Foto: Erakogu

Kliinikumi esindajad nõukoja koosolekul on Jane Freimann ja Reet Tohvre.

Lisaküsimused patsientide nõukoja kohta ja soovitud teemapüstitusteks on oodatud e-posti aadressil patsientidenoukoda@kliinikum.ee. Lähemalt nõukoja tegevusest saab lugeda kliinikumi kodulehelt: www.kliinikum.ee/patsiendile/patsientide-noukoda/

KLIINIKUMI LEHT

Patsiendiohutuse päeva raames avati ämmaemanda nõuandeliin

17. septembril tähistati rahvusvahelist patsiendiohutuse päeva, mille keskmesse seadis Maailma Terviseorganisatsioon sel aastal ohutu emadushoolduse ning emade ja vastsündinute tervise.

Kliinikumis on aastate jooksul tehtud palju, et tagada emale, perele ja uuele ilmakanikule turvaline ning peresõbralik sünnitusabi: loodud on iseseisvad ämmaemandusabi teenused, teenustele on järjest enam kaasatud pereliikmeid, pakutakse koduvisiite ja imetamisnõustamist, koolitakse peresid perekooli loengute kaudu ning avatud on patsiendiohutusjuhtumite teavitamise võimalus. Kuigi COVID-19 pandeemia on seadnud oma piirangud perekesksusele ja suurendanud seeläbi ämmaemanda toetuse olulisust, on ka sellel perioodil olnud eesmärgiks sünnitaja ja beebi ohutus.

Selleks, et olla peredele veelgi lähemal ja pakkuda abi ka siis, kui tavapärasel vastuvõtul on suletud, avasid kliinikumi ämmaemandad nõuandeliini, kuhu võib pöörduda kõikide küsimustega, mis seotud pereplaneerimisega, raseduse, sünnituse, sünnitusjärgse perioodi, beebi ja imetamisega. Nõuandeliin jääb esialgu avatuks

Ämmaemanda vastuvõtt

Foto: Andres Tennus

septembri lõpuni. Sellel perioodil selgitatakse teenuse vajalikkust ja pöördumise põhjused ning vajadusel jätkatakse nõuandeliini teenuse pakkumist.

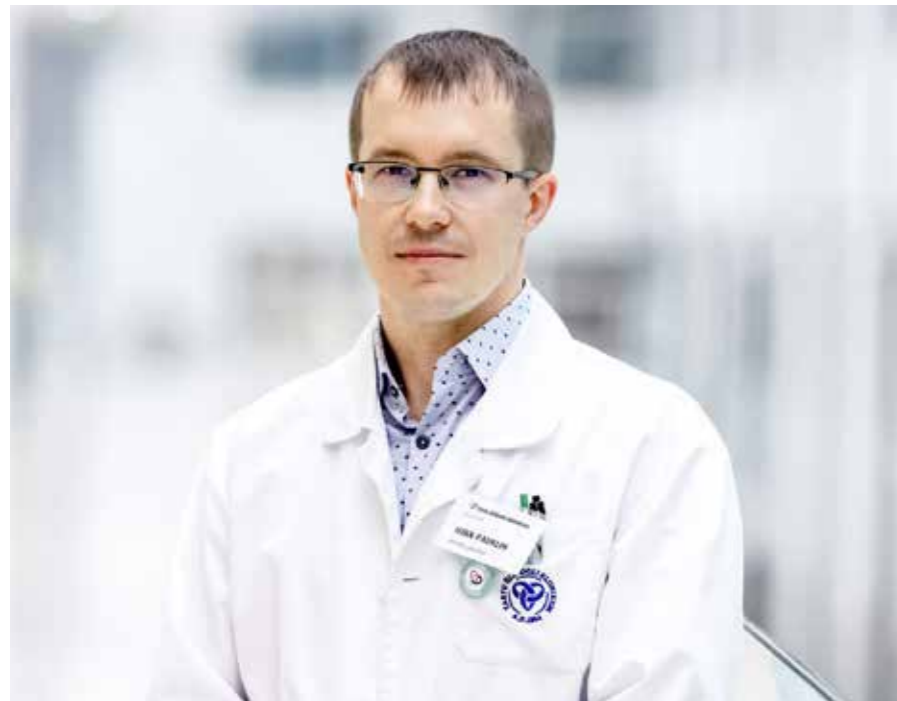
Kliinikumi ämmaemand annab nõu tele-

foninumbril 731 7500 kuni 30. septembrini tööpäevadel kell 19:00–22:00 ja nädalavahetustel kell 14:00–22:00.

KLIINIKUMI LEHT

Silmakliiniku tähtajalisi juhtimise lisaülesandeid täidab dr Mikk Pauklin

1. september 2021–31. august 2025 juhib Tartu Ülikooli Kliinikumi silmakliinikut dr Mikk Pauklin.

Dr Mikk Pauklin

Foto:Evelin Lumi

Dr Pauklin on lõpetanud 2004. aastal Tartu Ülikooli arstiteaduskonna. Aastatel 2005–2011 oli ta Tartu Ülikooli arstiteaduskonna ning Duisburg-Esseni Ülikooli arstiteaduskonna ühisdoktorantuuris Saksamaal ja kaitses doktoritöö Duisburg-Esseni ülikoolis (*summa cum laude*).

Dr Pauklin on töötanud Tartu Ülikooli Kliinikumis 2009. aastast erinevatel ametikohtadel – aastatel 2009–2012 oftalmoloogia eriala arst-residendina, 2012–2021 arst-õppejõuna, juunist 2021 vanemarst-õppejõuna.

Samal ajal on ta olnud ametis ka Tartu Ülikooli silmakliinikus assistendina ning töötab praeguseni kliinilise meditsiini instituudis oftalmoloogia lektorina.

Dr Pauklin on alates 2009. aastast Eesti Oftalmoloogide Seltsi juhatuse liige ning alates 2018. aastast seltsi president, aastast 2012 Eesti Silmakirurgide Seltsi liige ning alates aastast 2009 Euroopa Katarakti ja Refraktiivkirurgia Seltsi liige.

KLIINIKUMI LEHT

KOMMENTAAR

DR MIKK PAUKLIN
Silmakliiniku juhataja

Olen töötanud Tartu Ülikooli Kliinikumi silmakliinikus juba rohkem kui 10 aastat ja tunnen hästi nii kliiniku töökorraldust kui ka inimesi. Kliinik töötab hästi, ei vaja radikaalseid muudatusi ning mul on hea meel asuda täitma silmakliiniku juhi ülesandeid. Meil töötavad Eesti parimad spetsialistid, kes pakuvad tippasemel arstiabi. Seda teavad ka meie patsiendid ning meile ravile tulla soovivate inimeste hulk on endiselt oluliselt suurem kui suudame vastu võtta. Seetõttu oleme järjest laiendamas vastuvõtuvõimalusi nii Tartus kui ka võrgustunud haiglates.

Soovin panna silmakliiniku töös veel suuremat rõhku teadus- ja arendustööle, seda nii koostöös Tartu Ülikooli teadlastega kui ka väljaspool Tartut töötavate oftalmoloogidega. Mitmed projektid on juba käimas või algamas. Näiteks oleme alustamas koos Ida-Tallinna Keskhaigla silmakliiniku kolleegidega Eesti koolilaste refraktsioonihäirete uuringut, et hinnata nutiseadmete ja suure õppimiskooormuse mõju laste silmadele.

Kiinikum alustas immuunpuudulikkusega inimeste COVID-19 lisadoosiga vaktsineerimist

20. septembrist vaktsineeritakse Tartu Ülikooli Kliinikumis lisadoosiga immuunpuudulikkusega inimesi – neid, kellel on oma seisundi ja ravi tõttu nõrgenenud immuunsus. Lisadoosi vajadust hindab raviarst sõltuvalt patsiendi haigusseisundist ja tarvitavatest ravimitest.

Immuunpuudulikkusega inimestel ei pruugi vaktsineerimine COVID-19 vastase vaktsiiniga tagada sama head kaitset nagu terve immuunsusega inimestel, mistõttu nad vajavad vaktsiini lisadoosi. „Seetõttu võimaldatakse immunoprofülakтика ekspertkomisjoni otsusega teatud immuunpuudulikkuse seisunditega inimestele COVID-19 vaktsiini kolmandat ehk lisadoosi esmase vaktsineerimiskuuri osana.

Otsuse lisadoosiga vaktsineerimiseks teeb patsiendi raviarst

Immuunpuudulikkusega inimeste hulka kuuluvad näiteks elundsiirdamisega patsiendid ja immuunsupressiivsel ravil olevad kasvajatega patsiendid. Otsuse lisadoosiga vaktsineerimiseks teeb patsiendi raviarst ning patsiendi nõusolekul väljastatakse lisadoosi tegemiseks saatekirja, selgitas Tartu Ülikooli Kliinikumi infektsioonikontrolli teenistuse vanemarst-õppejõud Piret Mitt.

Lisadoosi võib manustada alates 28 päeva möödumisel pärast teist doosi (1-dosilise vaktsiini puhul alates 28 päeva möödumisel pärast esimest doosi). Komisjoni soovitusel kasutatakse immuunpuudulikkuse-

Vaktsineerimine COVID-19 vastu

Foto:Evelin Lumi

ga inimestel lisadoosina mRNA vaktsiine (Pfizer/BioNTech või Moderna).

Kliinikum on valmis 1000–2000 patsiendi lisadoosiga vaktsineerimiseks.

Tartu Ülikooli Kliinikumis saab vaktsineerida nii aega ette broneerides kui ka ilma broneerimiseta pöördudes L. Puusepa 8 registratuuri. Aega saab broneerida üleri-

gilises digiregistratuuris ja kliinikumi ette-registreerimiskeskuse telefonil 731 7200 (E-R kell 8:00–18:00).

Lisainfo kliinikumi kodulehel ja e-posti aadressil patsiendiinfo@kliinikum.ee.

KLIINIKUMI LEHT

MEDITSIINITEADUSTE VALDKONNAS

Arstiteaduskonna aastapäev

7. oktoobril toimuv al teaduskonverentsil tutvustatakse valdkonnas viimasel ajal tehtud teadusuuringute tulemusi.

8. oktoobril toimub teemakonverents "Võrdne kohtlemine meditsiinis ja patsiendihutus". Teiste seas esinevad professor Charles Vincent, kliinikumi juhatuse esimees Priit Perens ja professor Helle Karro. Konverentsidel on võimalik osaleda ka veebis. Pärast teemakonverentsi toimub

Biomeedikumi kohvikus **autasustamine ja arstiteaduskonna aastapäeva lõpetamine**. Lisateave ja registreerimine: med.ut.ee/aastapaev2021.

Aastapäeva eel, **6. oktoobril** toimub farmaatsiakonverents "Patsiendihutus farmaatsias", millega tähistatakse ka professor Ain Raali 60. sünnipäeva. Tutvu programmiga ja registreeru: farmaatsia.ut.ee.

Sisseastumistingimused muutuvad

Alates 2022. aastast muutuvad vastuvõtutingimused neile, kes soovivad asuda õppima Tartu Ülikooli eestikeelse arstiteaduse, proviisoriõppe või hambaarstiteaduse õppekava alusel. Kehtima hakkav vastuvõtueksam koosneb neljast osast: akadeemiline test (osakaal 30%), kombineeritud keemia ja füüsika kirjalik eksam (osakaal 30%), eesti keele ja eesti keele

teise keelena riigieksam (osakaal 30%) ning vestlus (osakaal 10%). Tartu Ülikooli meditsiiniteaduste valdkonna õppeprodekaani Anti Kalda sõnul on vastuvõtutingimuste muudatuse taga soov saada meditsiiniteaduste valdkonda õppima parimad ja oma otsuses kindlad üliõpilased, sest õpe on mahukas ja nõudlik ning eeldab läbi pikkade õpinguaastate maksimaalset pühendumist.

Doktoritööde kaitsmised

- 12.11 kell 12.00 kaitseb **Martin Padar** doktoritööd „Enteraalne toitmine, seedetrakti funktsioon ja soole biomarkerid intensiivravihaigetel“.
- 12.11 kell 14.30 kaitseb **Tuuli Sedman** doktoritööd „Uued suunad GLP-1 retseptori agonistide kasutamises diabeedi ravis“

- 19.11 kell 14.00 kaitseb **Siim Schneider** doktoritööd „Eesti noorte isheemilise insuldi patsientide riskitegurid, etioloogia ja hillistulemused“

Kaitsmiste toimumiskoha täpsem teave med.ut.ee.

MARI-LIIS TIMMOTALO
Meditsiiniteaduste valdkonna turunduse ja kommunikatsiooni spetsialist

Hanna Helena Pärn, Kertu Lepla, Karoliina Sikkal, Darja Samulina, Jaanika Kuld, Kaija Piller

Lastekliinik ning anesthesioloogia ja intensiivravi kliinik kaasavad lapsevanemaid ravimeeskonna partneritena

Septembris lõpetasid kuus kliinikumi töötajat – dr Jaanika Kuld, lasteõed Kaija Piller, Karoliina Sikkal, Darja Samulina, Kertu Lepla, Hanna Helena Pärn – mentorlusprogrammi „Lähedane koostöö lapsevanematega“, mida viiakse läbi koostöös Turu Ülikoolihaiglagaga. Lisaks Tartu Ülikooli Kliinikumile osalevad Eestist Lääne-Tallinna Keskhaigla ja Tallinna Lastehaigla.

Programmi eesmärk on tõsta perekeskse hoolduse kvaliteeti, muutes senist töökultuuri ning parandades lapsevanemate ja personali vahelist partnerlust, kaasata lapsevanemaid meeskonnaliikmetena lapse ravi- ja hoolitsusprotsessi ning toetada lapse ja lapsevanema vahelist kiindumussuhet. „Oluline on enneaegselt ja haigena sündinud laste perede kaasamine nende eest hoolitsemisse, sõltumata sellest, kui väikesena või haigena nad on siia ilma tulnud. Sarnaselt peresünnitusele, millega me kõik oleme harjunud, ei eraldata last vanematest üldse pärast lapse sündi,“ toob dr Jaanika Kuld programmi põhieesmärgi välja.

„Patsientide ravi muutub programmi rakendamisel personaalsemaks. Teaduslikult on tõestatud, et vanemate kaasamine vastasündinu raviprotsessi mõjutab positiivselt lapse arengut kaugtulevikus. Programmi rakendades tekib suurem usaldus personali ja vanemate vahel, vanemad õpivad oma lapse eest hoolitsema juba haiglaravil viibides ning õpivad kiiremini oma last tundma. See vähendab vanema stressi ja ärevust koju pöördumisel ning soodustab lähedussuhte tekkimist vanema ja lapse vahel. Vanemad õpivad tundma oma lap-

se iseärasusi ning käitumuslikke signaale ning oskavad neile reageerida,“ selgitab programmi eestvedaja dr Heili Varendi. Programmi järgmise sammuna asuvad mentorid koolitama lastekliiniku neonatoloogia osakonna ja anesthesioloogia ja intensiivravikliiniku lasteintensiivravi osakonna personali. „Koolitustesse on haaratud arstid, õed, hooldajad, lisapersonal – kõik need inimesed, kes vastasündinu vanematega kokku puutuvad. Programm on paindlik ning on kohandatav erinevates osakondades ja erinevatele töötajatele. Tahame saavutada muutust meie mõtteviisis – et kogu meie personal hakkaks nägema vanemaid ravimeeskonna partnerina,“ kirjeldas mentorlusprogrammi läbinud lasteintensiivravi osakonna õde Hanna Helena Pärn.

Lähedase koostöö saavutamiseks vanematega õpitakse koos lapsevanematega tundma lapse individuaalset käitumist läbi vaatluste ning vestluste ja arutelude. Oluline on just praegu selle muudatusega alustada, sest lastekliiniku uude majja kolides on patsientide käsutuses perepalatid.

Pärna sõnul oli silmiavav see, mida vanemad räägivad oma kogemustest lapsega

haiglas viibimisest. „Turus on personali patsiendi kohta märgatavalt rohkem, personalil on rohkem võimalik tegeleda perega. Haiglakeskond oli personaliseeritud ning muudetud võimalikult koduseks, meeldiva atmosfääri kujundamine on osa haigla igapäevatööst.“

Koolitusprogrammiga paralleelselt läbi viidavate teadusuuringute raames kaardistatakse kliinikumis olukord enne ja pärast programmi läbiviimist. Hinnatakse nii personali koostööoskusi, suhtlemisoskust, kui ka reflektiivset mõtlemist. Samuti hinnatakse lapsevanemate meeleolu, ärevuse sümptomeid, tajutud enesetõhusust, valmisolekut kojuminekuks ning lapsevanema tajutud perekeskst. „Esimese hindamise tulemused olid kliinikumis samuti suhteliselt heal tasemel, arendamist vajavad teatud nüansid, nt vanemate kaasamine otsuste tegemisse. Ettevalmistus haiglast lahkumiseks on ka varasemalt olnud kliinikumis fookuses,“ sõnas dr Varendi.

Mentorlusprogrammi läbiviimist toetab kliinikumi arendusfond. Läbiviidavaid teadusuuringuid toetab Turu Ülikoolihaigla.

LIINA RAJU

Kliinikumi keskkonna-alane tegevus sai EMAS registreeringu

Tartu Ülikooli Kliinikumile omistati Keskkonnaagentuuri poolt EMAS (Eco-Management and Audit Scheme) registreering, mis kinnitab, et kliinikumi keskkonnajuhtimise süsteem vastab kõrgeimale keskkonna standardile. Kliinikum on esimene haigla Eestis ja Baltimaades, kelle keskkonnajuhtimist nii kõrgelt tunnustatakse.

Eesti suurima haiglana on kliinikum astunud looduskeskkonna säästmiseks samme juba pikaajakselt. EMAS registreeringu saavutamiseks tuli aga teha veel jõupingutusi, et tagada nõuetekohane vastavus. „Kliinikum võttis projekti raames eesmärgiks tõsta töötajate teadlikkust keskkonna ja selle hoidmise teemadel. Juurutasime jäätmete eraldi sorteerimise võimalused nii töötajatele kui ka patsientidele. Keskkonnakahjulikud toidunõud vahetati välja biolaguneva materjali vastu ning töötajaid kutsuti üles kasutama mitmekordses kasutuses olevaid toidunõusid. Teavituskampaania abil tõsteti töötajate teadlikkust erinevatest tegevustest oma igapäevatoos, mis võimaldavad vähendada survet keskkonnale,“ tutvustas keskkonna- ja puhastusosakonna juhataja Triin Arujõe.

Keskkonnauuringute põhjal on tervishoiusektoril, mille ülesanne on tervise kaitsmine ja edendamine, oma tegevuse läbi suur roll 21. sajandi kliimakriisis. „Näiteks on kliinikumi aastane jäätmekogus 1 350 tonni ehk 307 kg töötaja kohta aastas. Sellest tulenevalt on eriti oluline panustada just tervishoiuasutustel otsustavalt kasvuhoonegaaside tekke ennetamise ja vähendamisse.“

Kliinikum lähtub oma keskkonnategevustes põhimõttest: „Puhtamas keskkonnas elavad tervemad inimesed,“ lausus Triin Arujõe. Ta toob välja, et 2021. aastal on kliinikumis seatud keskkonna-alasteks eesmärkideks ja tegevusteks edendada säästlikku transpordikorraldust, suurendada keskkonna-teadlikkust nii oma töötajate kui ka patsientide seas, vähendada jäätmete teket ja edendada ringlusesse võttu ning suurendada nii energia- kui ressursitõhusust.

EMASist lähtuvalt on kliinikumis lähiaastatel eesmärk võtta kasutusele ressursitõhusamaid lahendusi, suurendada keskkonnahoidlike hankeid, vaadata üle puhastustöötajate tööprotsessid, et muuta need keskkonnahoidlikumaks ning viia läbi

Triin Arujõe

Foto: Rein Leib

Globaalse ületarbimise päev (inglise keeles *Earth Overshoot Day*), on päev, millal inimesed on kasutanud ära selleks aastaks ettenähtud looduslikud varad. Käesoleval aastal on selleks kuupäevaks 29.07.2021. Täna sel kuupäeval elame juba võlgu ehk tuleviku tarbeld.

Link: www.overshootday.org

erinevaid tegevusi, et töötajatele teadvustada, kuidas oma igapäevases tegevuses keskkonnahoidlikult käituda.

„Tähtis on lisaks lühiajaliste eesmärkide saavutamisele mõelda pikemale perspektiivile,“ annab kliinikumi EMAS akrediteeringu taotlemisel konsulteerinud Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna keskuse teadur Harri Moora nõu. „EMAS suunab mõtlema keskkonnalahendustele kvaliteetselt, keskkonnahoidlikult ja kuluühikult. Nii on innovatsioon tihti pikemas plaanis ka kulutõhus. Näiteks on kindlasti kulutõhus see, et lisaks kõikides uutes

hoonekompleksides LED-valgustite kasutamisele on kliinikum asunud LED-valgusteid vahetama ka vanemates hoonetes. Kliinikumil on nüüd olemas keskkonnapoliitika ja keskkonnanstrateegia, mis võimaldavad pikaajalisi parenduskavasid luua. Nii on võimalik juba praegu küsida, mis aastaks soovib kliinikum saavutada kliimaneutraalsuse ning sellele küsimusele EMAS metoodika toel ka vastus ning vajalik tegevuskava leida.“

Kliinikumi töötajatelt, tudengitelt, patsientidelt on tulnud selgeid märgandeid, et järjest rohkem läheb neile korda keskkonna- ja ressursitõhususe temaatika ning see on valdkond, kuhu on vajalik panustada mitte ainult seadusest tulenevatest kohustustest, vaid seetõttu, et teema on tähtis ja kõnetab inimesi.

Euroopa Komisjon seadnud eesmärgiks muuta Euroopa esimeseks kliimaneutraalseks maailmajaoks aastaks 2050 ning olles Tartu linna suurim tööandja, on kliinikum otsustanud teadlikult investeerida ressursse keskkonnategevuskava elluviimiseks. Kõigil kliinikumi töötajatel on võimalik keskkonnategevuskava koostamisel kaasa rääkida läbi Rohelisem Kliinikum töögrupi, mille kontaktid on sisevõrgus.

EMAS registreerimistunnistus on kõrgeim kvaliteedimärk keskkonnategevusele. Võrreldes teiste keskkonnajuhtimissüsteemidega (nt ISO 14001), esitab EMAS asutustele rohkem nõudeid – alates selgelt eesmärgistatud keskkonnaeesmärkide püstitamisest, kõrgel tasemel igapäevastest keskkonnategevusest kuni oma keskkonnategevuse pideva seire ja parendamiseni. EMASi oluline nõue on oma keskkonnategevuse tulemuste läbipaistev esitamine kõikidele huvirühmadele läbi iga-aastase keskkonnaaruannete. Kliinikumi 2020. aasta keskkonnaaruandega on võimalik tutvuda lehel www.kliinikum.ee/rohelistekliinikum.

KLIINIKUMI LEHT

Südamehaigete taastusravi innovatsiooniprojekt

Tartu Ülikooli Kliinikumi spordimeditsiini ja taastusravi kliinik ja südamekliinik alustavad südamehaigetele mõeldud innovatsiooniprojektiga „Südamehaigete taastusravi kaugteenusmudel”. Projekt on suunatud kõikidele kliinikumis ravil olevatele südamehaigetele, kes vajavad taastusravi.

Innovatsiooniprojekti eesmärk on parandada patsientide taastusravi teenusel püsimist kui ka teenuse kättesaadavust ning seeläbi muuta kogu raviteekond sujuvaks. „Patsiendi jaoks tähendab kaugteenusmudel kombinatsiooni kontakt- ja kaugteenustest. Kui senine südamehaigete taastusravi süsteem on põhinenud täielikult kontaktteenusel, mille raames on patsiendil vajalik ligi kolmekuulise perioodi kohal käia, siis nüüd on vajaminevaid teenuseid võimalik valida soovi korral kaugteenustena,” tutvustas spordimeditsiini ja taastusravi kliiniku juhataja dr Rein Kuik.

Südamehaigete taastusraviks kasutatakse spordimeditsiini ja taastusravi kliinikus välja töötatud tõenduspõhist 12-nädalast taastusraviprogrammi, mis on andnud väga häid ravitulemusi ja vastanud seni patsientide ootustele. „Paraku on 3 kuud kestev kontaktaastusravi programmis osalemine olnud tööealistele ning ka väljaspool Tartu linna või teiste transpordi probleemidega teenust vajavatele patsientidele keeruline. Lisaks raskendas ambulatoorse taastusravi kättesaadavust märkimisväärselt möödunud aastal ilmnenud Covid-19 pandeemia,” põhjendas vajadust kaugteenusmudeli väljatöötamise järele ambulatoorse taastusravi osakonna füsioterapeut Livian Laaneots.

Kaugteenusmudeli korral toimuvad kontaktteenustena taastusraviarsti esmasel ja taastusravi järgsel kohtumisel läbiviidav kardiopulmonaalne koormustest ning esmane füsioterapeudi visiit. „Ülejäanud kohtumised erinevate taastusravi meeskonna spetsialistidega (taastusraviarst, füsioterapeut, psühholoog, toitumisnõustaja) toimuvad kaugteenustena ja vastavalt vajadusele kontakteenusena,” kinnitas Livian Laaneots. Kogu taastusravi perioodil jälgib patsienti öde-juhtumikorraldaja digitaalseeritud raviteekonna platvormi rakenduse BuddyHealthcare kaudu, mille rakendus laetakse alla projekti ajaks patsiendile antavasse nutitelefonile. Platvorm võimaldab lihtsustada info liikumist erinevate spetsialistide ning spetsialisti ja patsiendi vahel. Südamekliiniku kardioloog dr Mai Blöndali

Südamehaigete taastusravi

Foto: Kliinikumi Leht

sõnul on taastusravil väga oluline roll südame-veresoonkonna haiguste suuremuse ja korduvhaigestumuse vähendamisel, mistõttu on kaugteenusmudel vajalik jätk kontakteenusele, et patsientide raviteekond ei katkeks. „Kliinikumi taastusravi teenus on väga heal tasemel ning see annab väärtuslikku infot ka kardioloogile patsiendi jälgimiseks,” lausub dr Mai Blöndali.

Kui sügisest algas projekti ettevalmistusperiood, mil digitaalse raviteekonna platvormi abil seotakse taastusravis kasutatavad kontakt- ja kaugteenused ühtseks tervikuks, siis 2022. aasta jaanuaris algab ka patsientide kaasamine. „Loodame muuta senise südamehaigete taastusravi-

mudeli süsteemi ning kogu raviteekonnal viibimise tõhusamaks nii patsientidele, tervishoiutöötajatele kui tervishoiuteenust osutavale organisatsioonile,” sõnas spordimeditsiini ja taastusravi kliiniku juhataja dr Rein Kuik.

Innovatsiooniprojekti rahastatakse Tartu Ülikooli Kliinikumi arendusfondist ning selle edukaks osutumise korral saab kaaluda kaugteenusmudeli kasutuselevõttu teiste kroonilisi haigusi põdevate ning pidevat ja pikaajalist taastusravi vajavate patsientide puhul.

KLIINIKUMI LEHT

Kliinikum hakkab pakkuma HPV kodutesti emakakaelavähi sõeluuringu esmastestina

Tervise Arengu Instituut ja Eesti Haigekassa koostöös Tartu Ülikooli Kliinikumi ja SYNLAB Eestiga pakuvad võimalust teha emakakaelavähi sõeluuringu esmastestina HPV ehk inimese papilloomiviiruse (ingl *human papilloma virus*) kodutesti.

Tegemist on pilootuuringuga, mille käigus pakutakse osale emakakaelavähi sõeluuringu sihtrühma naistest tänava uudset võimalust teha HPV-test ise kodus proovi võttes. Täiendava testimisviisi abil uuritakse, kas HPV kodutestimine aitab kaasa eesmärgile suurendada sõeluuringu osalemise aktiivsust ning sellega ennetada paremini emakakaelavähki.

Eestis kutsutakse emakakaelavähi sõeluuringule naisi vanuses 30–65 aastat, viieaastase intervalliga. Alates 2021. aastast asendati günekotsütoloogiline uuring PAP esmastestina HPV NAT testiga, mille puhul saab samast proovianumast teostada kõrge riski HPV leiu korral günekotsütoloogilise uuringu ilma, et naine peaks uuesti kliinikusse tulema. Selle muudatusega soovitakse tõsta emakakaelavähi sõeluuringu kvaliteeti. „Emakakaelavähi sõeluuringusse tulevad kutsututest ligikaudu pooled naised, HPV kodutestimise pilootuuringuga abil soovitakse jõuda naisteni, kes ei ole veel sõeluuringusse tulnud. See annab sõeluuringusse seni mitteosalenud naistele võimaluse kontrollida enda tervist emakakaelavähi suhtes ilma kliinikusse pöördumata, juhul kui neil on kliinikusse minek raskendatud või on senine mitteosalemine tingitud mõnest muust isiklikust põhjusest,” sõnas kliinikumi ühendlabori laborispetsialist Kai Jõers.

2020. aastal oli kliinikumi ühendlabori koostööpartneriks Tervise Arengu Instituudi ja Eesti Haigekassa korraldatud HPV kodutesti teostatavusuuringus, kus kutsuti osalema 12 000 naist, kes pikka aega ei olnud emakakaelavähi sõeluuringul käinud. Uuring näitas, et valdav enamik kodutesti andnud naisi pidas seda mugavaks võimaluseks, mida soovitakse kasutada ka edaspidi.

2021. aasta kodutestimise pilootprojekt viiakse läbi riikliku sõeluuringu raames Tervise Arengu Instituudi, Eesti Haigekas-

sa, Tartu Ülikooli Kliinikumi ühendlabori ja SYNLAB Eesti koostöös. Pilootprojektis pakutakse uuritavatele valida, kas ta soovib anda emakakaelavähi sõeluuringuks vajaliku proovi meditsiinisutuses või võtta see ise proovivõtukomplektiga kodus. Valik kahe prooviandmisviisi vahel on vabatahtlik. Kodus võetud proovi saadab naine laborisse, kus teostatakse HPV NAT analüüs, mis näitab, kas naine on kõrge riskiga HPV kandja või mitte. Kui naisel leitakse pilootuuringu käigus kõrge riski HPV, siis pakutakse talle võimalust osaleda järgnevates uuringutes vastavalt emakakaelavähi sõeluuringu algoritmile. Uuringu osalemine on tasuta nii ravikindlustust omavatele kui ka kindlustamata naistele. Emakakaelavähi kodutestimise pilootuuringu osalejad on jagatud kahte rühma. Pooltele naistele saadetakse kodusse aadressile HPV kodutesti proovivõtukomplekt, milles sisaldub proovivõtuvahend,

juhend proovi võtmiseks, küsimustik ja eelmakstud tagastusümbrük. Pooltele pakutakse võimalust proovivõtukomplekt tellida internetipõhise tellimiskeskonna kaudu.

HPV kodutesti proovivõtukomplekti saavad tellida ainult need naised, kes on sel aastal sõeluuringu sihtrühmas, aga ei ole veel sõeluuringule läinud, ning kes on juhuvaliku alusel välja valitud. Kodutesti tellimisvõimaluse saanud naised peavad sisenema labori tellimiskeskonda ning tuvastama ennast ID-kaardi, Mobiil-ID või Smart-IDga. Proovivõtukomplekt koos proovi võtmise juhiste, küsimustiku ja tagastusümbrükuga saadetakse valitud postitusviisil 10 tööpäeva jooksul. Kodutesti tagastamine on tasuta. Analüüsitulemused lisatakse digilukku ning positiivse testitulemuse korral võetakse uuritava personaalselt ühendust.

Internetipõhise tellimise võimaluse pakkumiseks loodi koostöös kliinikumi informaatikateenistuse ja ühendlaboriga tellimiskeskond www.etellimus.kliinikum.ee/hpv.

„Tellimiskeskonna suuremad arendustööd toimusid palaval suvel, kus suure töö tegi ära Tarmo Sulg, informaatikateenistusest. Päril keerukas oli tellimislehe arendamisel kõikide Eestis kasutatavate identimisvõimaluste rakendamine. Seda suurem on heameel, et tellimiskeskond on valmis ja Tartu Ülikooli Kliinikumil on võimalus sama platvormiga osaleda teistes sarnastes projektides,” tõi Jõers välja.

„Ühendlaboril on väga hea meel, et kliinikumil on nüüdsest olemas internetipõhine tellimiskeskond. Vastavat platvormi on meil tulevikus võimalik rakendada ka teiste analüüsitellimuste puhul või isegi muude teenuste pakkumiseks,” lausub ühendlabori direktor Anu Tamm.

KLIINIKUMI LEHT

Muudatused haldusvaldkonnas

Kliinikumi haldusvaldkonnas on ellu kutsutud mitmed organisatsioonilised muudatused. Allpool on toodud ülevaade juba tehtud või esootavatest muutustest ning nende vajadusest.

Kinnisvara arenduse ja ehitus- ning remonditegevuse eraldamine

Jooksva remondi vajadus oma ette prognoosimatu, hüplik ja enamasti pakilise töövooga ning pikaajalist projektijuhtimist eeldavad ehitus- ja arendusprojektid on siiani olnud tehnikateenistuses samade inimeste hallata. Mainitud kahe protsessi paralleelne teenindamine on olnud suur väljakutse, mistõttu eraldub oktoobri alguses tehnikateenistusest projektiinsener, kes hakkab alluma juhatajale ning kes keskendub ainult suurtele ehitus- ja kinnisvaraprojektidele (näiteks uued korpused, Tallinna projekt, moodulhaigla). Tehnikateenistus jätkab jooksva remondi- ja ehitustegevuse ruumide korrastamisel ning tehnosüsteemide hoolduse ja remondiga.

Ruumide väljaandmise ja remontide koondamine ühe vastutaja kätte

Ette valmistamisel on muudatus, mille eesmärk on koondada ruumide väljaandmise ja remontide korraldamine tsentraalselt ühe vastutaja kätte, kes kogub ja jagab remontidega seotud informatsiooni. Üks ülesanne on ka kanda kõik ruumidega seotud tulevikulubadused ühte registrisse, mis on ka kõigile kliinikumi üksustele kättesaadav.

Meditsiinitehnika eraldamine tehnikateenistuse alt

Meditsiinitehnika on spetsiifiline ja interdistsiplinaarne valdkond, millel on palju kokkupuutepunkte muude tegevustega (IT, hanked, tehnika ja loomulikult kliinilised valdkonnad). Seega on põhjendatud meditsiinitehnika eraldamine tehnikate-

nistuse alt ja jätkamine iseseisva osakonnana haldusvaldkonnas. Kaugem eesmärk meditsiinitehnika valdkonnas võiks olla probleemidele reageeriva ja korrigeeriva tegevuse järk-järguline asendumine seadmete teadliku elutsükli juhtimisega ja probleemide ennetamisega.

Majandusteenistuse asendamine kahe osakonnaga

Endises majandusteenistuses töötas ca 280 inimest. See on inimeste arvult keskmise suurusega Eesti ettevõtte koos oma administratiivsete probleemidega. Majandusteenistuse asendamine koos kahe osakonnaga (puhastus- ja keskkonnaosakond ning majandusosakond) peaks kontsentreerima vastutust ja muutma selle valdkonna kergemini hallatavaks.

Puhastus- ja keskkonnaosakonna liitmine

Puhastus- ja keskkonnaosakonna liitmise põhjus on nende funktsioonide allumine sarnastele puhtuse ja infektsioonikontrolli põhimõtetele. Teiseks on mõlemad üsna tootmisliiku olemusega valdkonnad, võrreldes kliinikumi muude tegevustega. Usun, et sellises valdkonnas suudame lisaks kohalduvatele nõuete tagamisele ja efektiivsuse tõstmisele suurendada ka töötajate motivatsiooni.

Ümberkorraldused majandusosakonnas ning transpordiosakonna liitmine

Turva- ja logistikaosakond liideti üldmajanduse osakonnaga majandusosakonnaks. Oleme alustanud kliinikumi poolt korraldatud transpordi korrastamist, millest eriti va-

Ideaalne tugiteenus on tähelepanematu, see toimib taustal ja ei hakka silma. Kõik saab tehtud sujuvalt ilma suurema stressita. Eelöeldu võib kõlada ebareaalselt, aga töötame haldusvaldkonnas selle ideaali nimel. Loodan, et kõik kliinikumi üksused toetavad meid nendes pürgimustes.

jab kaasajastamist patsientide vedu. Lisaks on vaja otsustada, kuidas korraldatakse ja kelle poolt finantseeritakse kliinikumi poolt pakutav transporditeenus meie töötajatele. Majandusjuhtidelt kaob sügisel remonditööde vastutus ja veidi oleme korraldanud nende vastutusala ümber. L. Puusepa 8 majandusjuhatajana jätkab Kaja Ruul, Raja 31, Riia 167 ja N. Lunini 6 majandusjuhatajana jätkab Ilona Valner ning L. Puusepa 1a/2/6, Lembitu 24 ja J. Kuperjanovi 1 majandusjuhatajana jätkab Ants Karm.

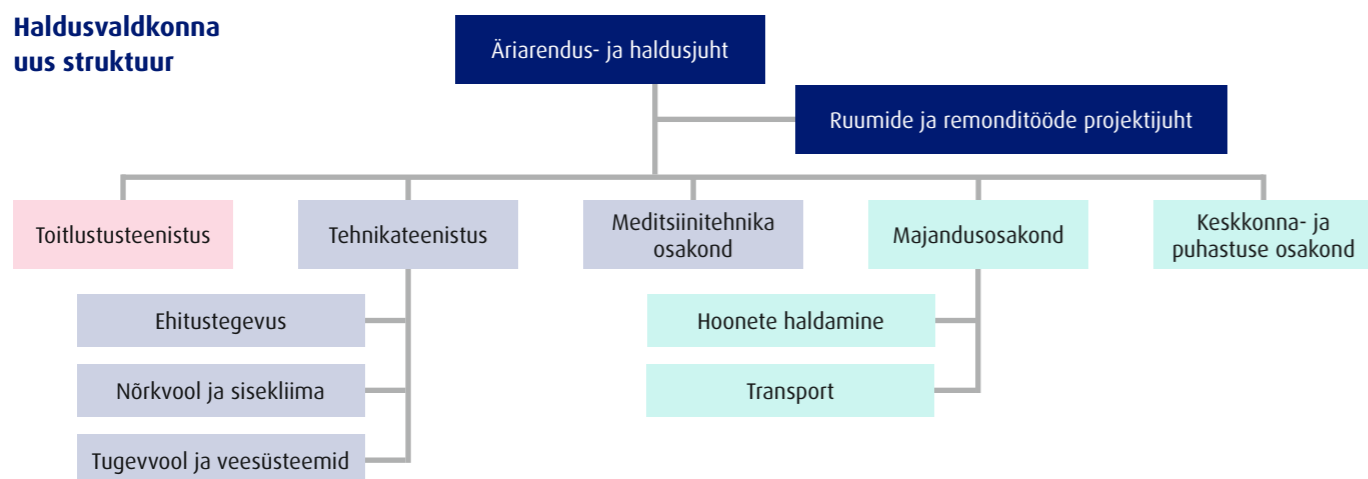
Turvateenuse sisseost

Kliinikumi turvamine vajab kaasaajastamist, mistõttu jõudsime otsusele teha seda läbi turvateenuse sisseostmise. Hange turvateenusega katame L. Puusepa 8 ja Raja 31 hooned. L. Puusepa 1a säilitab päevase ja L. Puusepa 6 öise valve meie enda valvurite poolt.

Kõiki neid muudatusi sisaldav uus haldusvaldkonna struktuur on seega alljärgnev.

JOHANN SULLING
Äriarendus- ja haldusjuht

Haldusvaldkonna uus struktuur

Meditsiiniinfo keskuse koolitused 2021. aasta sügisel

Sellel sügisel pakub kliinikumi meditsiiniinfo keskus taas mitmesuguseid koolitusi, mis tutvustavad või tuletavad meie töötajatele meelde erinevaid infokirjaoskuse aspekte, infootsingu oskuseid ja muud meditsiinalase teadusinformatsiooniga seonduvat temaatikat.

Loenguvormis kursused toimuvad Zoomi vahendusel, e-kursused kliinikumi Moodle'i keskkonnas.

Koolitustele saab registreeruda kliinikumi koolituskeskuse kaudu. Täpsem info telefonil 731 8185, medinfo@kliinikum.ee.

Koolituste teemad

1. Baaskoolitus kliinikumi andmebaaside kasutamiseks ja tõendus põhise meditsiini informatsiooni leidmiseks ning hindamiseks.

Kliinikumi meditsiiniinfo keskuse tegevus. OVID Medline – Basic Search. Micro-Medex HealthCare, Care Notes. UpToDate, Lexicomp. PubMed – liitotsing. Praktilised harjutused.

2. Viitehaldustarkvarad – Zotero, Mendeley

Kuidas koguda, hallata, salvestada ja jagada teavet viitehaldustarkvarade kasutamisel? Kuidas luua tsitaate ja bibliograafiaid? Praktilised harjutused

3. Kirjanduse otsingu strateegia ülesehitamine, teostamine ja dokumenteerimine

Põhimõisted. Küsimuse sõnastamine. Terminite määratlemine. Otsingustrateegia ülesehitamine, terminite kasutamise võimalused. Otsingustrateegia teostamine. Lõpliku strateegia kontrollimine. Otsingu dokumenteerimine. Praktilised harjutused.

4. UpToDate

Tõendus põhise kliinilise, patsiendiinfo ja ravimitealase info allika tutvustus.

5. PubMed

Infootsingu põhimõisted, andmebaas Medline. Loogikaoperaatorid, karpimine, fraasiotsing jne. Otsinguvõimalused: lihtotsing, otsingute ühendamine (liitotsing), autorotsing, piirangute kasutamine, täistekstide otsing jne. Töö otsitulemustega: otsingute salvestamine ja ajalugu. MeSH-otsing. Tõendus põhine info: kliinilised uuringud, küsimuse püstamine, PICO-küsimuse ülesehitus. Clinical Queries – tõendus põhise meditsiini infoallikas PubMed'is. Praktilised harjutused.

6. Mis on infokirjaoskus? Põhimõisted ja päringu (infootsingu küsimuse) ülesehitamine ja teostamine erinevate andmebaaside näitel.

Põhimõisted - infokirjaoskus, infopäring, infovajadus, võtmesõna, märksõna. Küsimuse püstamine, märksõnaotsing. Kliinikumi infoallikad ja nende kasutamine: OVID Medline, MESH, EBM Reviews (sh Cochrane Systematic Reviews), Micromedex Health Information System, Care Notes, UpToDate, EBSCO Medline, PubMed, PubMed Clinical Queries.

7. Otsingu strateegia ülesehitamine: terminite määratlemisest kuni otsingu tulemuste kontrollimiseni

Otsiterminite määratlemine - traditsioonilised meetodid ja internetipõhised tööriistad. Olemasoleva kirjanduse mahu ja kättesaadavuse hindamine. Küsimuse mõisteteks eraldamine (PICO, EPICOT jt). PRESS 2015 projekt: otsistrateegia kontrollimine. Peamiste vigade vältimine, tagasivõetud artiklid, errata, kommentaarid, otsitulemuste uuendamine.

8. PICO-küsimuse koostamine ja kirjanduse otsing erinevates andmebaasides. Tulemuste tõendus põhise hindamine

Ülevaade kliinikumi meditsiiniinfo keskusest. Tõendus põhine meditsiin (EBM). PICO-meetod ja selle rakendamine küsimuse püstamisel. OVID Medline, EBM Reviews, PubMed, liitotsing, MeSH, tõendus põhine info (Clinical Queries). Tulemuste hindamine. Praktilised harjutused.

9. Kuidas hinnata teadusuuringuid? Ülevaade meetodikast

Koolitusel vaatame artiklitesse sisse: kuidas saada aru, kas tegemist on kvaliteetse artikliga ja hea meetodikaga uuringuga. Tutvustatakse erinevaid kliiniliste uuringute kavandeid mida need tähendavad. Pikemalt randomiseeritud kontrollitud uuringutest (RCT): millised juhuslikustamise ja pimendamise meetodeid kasutatakse ja miks neid üldse vaja on. Uuringute publikatsioonideks mõeldud kontrollnimekirja CONSORT. Kvaliteetse artikli kohustuslikud elemendid. Süstemaatilised ülevaated – kuidas hinnata nende kvaliteeti. Nihked,

süstemaatilisi vigu, mis võivad ülevaate tulemused kahtluse alla seada. Lühidalt metanalüüsist, kuidas lugeda *forest-ploti*. Praktiline ülesanne - ühe artikli hindamine.

10. Kirjanduse otsing kliinikumi tõendus põhise meditsiini andmebaaside põhjal

Ülevaade meditsiiniinfo keskusest ja andmebaasidest. Infootsingu põhimõisted andmebaasides. Tõendus põhine meditsiin (EBM). PICO-meetod ja selle rakendamine küsimuse püstamisel. EBM Reviews, OVID Medline, PubMed, liitotsing, MeSH, tõendus põhine info (Clinical Queries). Praktilised harjutused.

E-kursused (Moodle)

18.10–28.11.2021

"Meditsiinalased infoallikad ja infokirjaoskuse põhimõisted", 6 nädalat

- Ülevaade infoallikatest. Kliinikumi andmebaasid, e-ajakirjad ja e-raamatud.
- Infokirjaoskuse põhimõisted. Infootsingu oskuste omandamine andmebaasides (päringu koostamine, märksõnaotsing, võtmesõnaotsing, otsingutulemuste hindamine)
- Andmebaaside tutvustused
- PICO-meetodi tutvustus
- Vaba juurdepääsuga PubMed
- Viitehaldustarkvarad Zotero ja Mendeley

22.11–19.12.2021

"Abivahendid parema otsistrateegia ülesehitamiseks ja kontrollimiseks", 4 nädalat

- Otsiterminite määratlemine, tekstianalüüsi ja teksti visualiseerimise tööriistad
- Olemasoleva kirjanduse mahu ja kättesaadavuse hindamine
- Otsingustrateegia kontrollimine, PRESS 2015 projekt ja kontrollküsimustik
- Vead otsingute tegemisel. Kuidas leida üles tagasivõetud artiklid, ilmunud artiklites tehtud parandused, kommentaarid
- Otsingu tulemuste uuendamine

MEDITSIINIINFO KESKUS

Lastekliiniku patsientide taastusravis nüüd kasutusel uus robotseade

Tartu Ülikooli Kliinikumi lastefondi toel on lastekliinikus nüüdsest kasutusel Tyrosolutioni robotseade, mis aitab väikeseid patsiente nende taastusravis.

Foto: Kliinikumi Leht

Robotseadet kasutatakse seljaajukahjustusega, traumaatilise peaaajukahjustusega, ühe kehapoolse halvatuses, insuldi läbi elanud, neuroloogiliste häirete või erinevate skeleti-lihassüsteemi probleemidega laste taastusravis. Arvutimängu meenutav seade motiveerib last aktiivselt taastusravi protsessis osalema ning muudab rutiinsed harjutused mänguliseks.

“Täna südamest Lastefondi ja kõiki inimesi ning ettevõtteid, kes on aidanud kaasajastada taastusravikäsitlust kliinikumis. Robotseade loob eeldused taastusravi protsessi oluliselt efektiivsemaks muutmiseks, samuti on sellise uude seadme kasutusele võtmine motiveeriv nii patsientidele kui ka töötajatele,” sõnas Tartu Ülikooli Kliinikumi ravijuht dr Andres Kotsar.

Tartu Ülikooli Kliinikumi Lastefondi juhatuse liige Eveli Ilves tänab kõiki aitajaid: “Robotseadme soetamine Lõuna-Eesti lastele oli meie mõtetes juba mõnda aega. Täna saame öelda, et tänu headele partneritele ja püsiannetajatele on see seade viimaks kohal ning oleme ühiselt andnud panuse kaasaegse taastusravi võimaldamisse. Aitäh kõigile toetajatele!”

Abikäe robotseadme soetamiseks ulatasid Olerexi „Ulata kästi“ heategevuskampaania, DPD Eesti AS, 39 MC Motoklubi, Tartu Ülikooli Kliinikumi jõululaata küllastanud inimesed, Lastefondi püsiannetajad ning veel väga paljud head inimesed.

KLIINIKUMI LEHT

Foto: Evelin Lumi

Tänukontsert Eesti Rahva Muuseumis

30. augustil toimus Eesti Rahva Muuseumi suvelaval kliinikumi töötajale pühendatud tänukontsert, millega tänati kõiki keeruliste ja enneolematute COVID-19 hetkede ületamise eest. Kontserdil esinesid ansambel Traffic, Birgit Sarrap ja Ott Lepland ansambliga The Swingers ning vahepauside eest hoolitses Tõnis Niinemets.